

l'Estatut valencià, que es va començar a tramitar la setmana passada amb el debat d'acceptació, no ho farà en el català, que, això sí, podrà ser admès pel ple i anar a la ponència mixta. Això fa pensar que el text valencià es podria enviar al Senat a la primavera i el català podria acabar el seu tràmit a la cambra baixa al juny. Guerra té assumit que es passarà el que queda d'aquesta legislatura i bona part de la propera –si és que repeteix com a diputat i president de la comissió– tramitant reformes d'estatuts, ja que després del català aniran arribant els altres quasi en cascada.

El president del Congrés, Manuel Marín, ho té tot a punt per al tràmit. Fins i tot ha preparat, a la nova ampliació de la cambra a l'antic edifici del Banc Exterior d'Espanya, una "zona zero" que tindrà diversos despatsos per a la delegació del Parlament català i dependències on treballar-hi o reunir-s'hi amb discreció.

De la comissió presidida per Guerra en formen part 41 diputats que els grups poden canviar amb absoluta flexibilitat. Federico Trillo, nascut a Cartagena però diputat per Alacant, durà la veu cantant del PP. Per part del PSOE, en el cas valencià ho farà Ciprià Ciscar, a qui es nomenarà ponent de la comissió. El portaveu titular, Ramón Jauregi, pot tenir entrada en el cas del català, ja que el PSC estarà representat a la comissió mixta a través de la delegació del Parlament. Jauregi podria haver d'assumir la contradicció de negar a Catalunya els drets històrics de què va gaudir per exercir l'autogovern d'Euskadi quan n'era vicelehendakari. El portaveu d'IU, Gaspar Llamazares, cedirà el lloc a Isaura Navarro per a l'Estatut valencià.

Els portaveus dels grups catalans són Jordi Xuclà, en el cas de CiU, i Joan Tardà, en el d'ERC. El primer serà present a la tramitació dels dos estatuts, si bé Josep A. Duran i Lleida és formalment el portaveu de la comissió. Xuclà és, a més, el responsable de les relacions amb el BNV dins CDC. Tardà actuarà només a l'Estatut català, perquè en el cas del valencià es nomenarà ponent de la comissió Agustí Cerdà, líder d'ERPV. El ball de les reformes comença a Madrid en uns instants.

Ferran Casas

El 'punt dolç' del finançament

Després d'un llarg camí de propostes i contrapropostes, Govern i CiU van fer una llista de paraules reimaginades que van conduir a l'escenificació final del pacte pel finançament. El resultat és un model blindat, que també dóna la clau de la caixa a Catalunya.

Sí però no. Aquesta és la resposta a la pregunta de si el model de finançament aprovat per PSC, ERC, ICV-EUA i CiU manté els mecanismes del sistema de concert econòmic solidari amb què CiU condicionava el seu suport a l'Estatut, o si bé respon a un model d'inspiració federal. Sobre el paper, la proposta evita els conceptes tabú de concert i quota, interpretats com a inconstitucionals pel tripartit i pel Consell Consultiu, però, a la pràctica, hi ha diversos elements que indiquen que el model pactat condueix a un canvi profund en les finances de la Generalitat, amb la referència dels mecanismes de concert. Algunes fonts convergents ho han qualificat de "concert solidari encobert".

Moments després que es materialitzés l'acord en finançament, i en conseqüència s'escenifiqués el sí a l'Estatut, alguns dirigents polítics asseguraven que, amb el model pactat, cap partit es podrà atribuir la paternitat de la criatura més que un altre, perquè és el resultat d'haver trobat el "punt dolç", com reclamava el líder de CiU hores abans de la votació, entre el Govern i CiU, però també amb algunes demandes específiques d'ERC. Per tant, se suposa que no hi ha ni vencedors ni vençuts. Des de CiU, però, es canta victòria en el sentit d'haver aconseguit un model que conté l'essència del concert, i el seu president, Artur Mas, creu que la federació nacionalista ha aconseguit "gairebé tots els objectius en el projecte d'Estatut".

Propostes inicials de finançament

	 CONVERGÈNCIA I UNIÓ	 GOVERN	SOLUCIÓ
	ACORD ECONÒMIC 20 de gener de 2005	BASES PER AL NOU FINANÇAMENT 22 d'abril de 2005	
AGÈNCIA TRIBUTÀRIA	La gestió, la liquidació, la recaptació i la inspecció de tots els tributs meritats a Catalunya correspon a l'Agència Tributària de Catalunya, que pot col·laborar amb l'administració tributària de l'estat. El Parlament exigirà i establirà els impostos, taxes i contribucions especials.	La Generalitat ha de tenir la responsabilitat de gestionar els seus impostos. Agència Tributària catalana que estableixi formes de coordinació o consorciació amb l'administració tributària del conjunt de l'estat. Un màxim del 50% dels impostos recaptats s'atribuiran a l'estat.	Catalunya gestionarà tots els impostos, inclosos els de l'estat, que li seran cedits amb capacitat normativa i responsabilitat fiscal. Es crea l'Agència Tributària de Catalunya, amb plena capacitat i atribucions, i col·laborarà i subscriurà convenis amb l'administració de l'estat.
QUOTA DE SOLIDARITAT	Es fixa a través d'una quota de contribució, que es determinaria en una comissió bilateral Generalitat-estat. Tot i que no es concreta cap sostre, CiU veu convenient que es limiti la solidaritat a un 4% del PIB català.	S'estableix segons les necessitats de despesa de la Generalitat i la seva capacitat fiscal, determinada en relació amb la mitjana de les comunitats autònomes, i amb el grau de progressivitat que es determini.	Es parla d'aportació catalana a la hisenda estatal. Serà una aportació en concepte de despeses i de solidaritat. La quantitat es fixarà tenint en compte les necessitats de despesa i la capacitat fiscal de Catalunya, en relació a la mitjana de les CCAA.
RELACIONS AMB L'ESTAT ESPANYOL	Relacions exclusivament bilaterals.	Pacte multilateral: entre Catalunya, l'estat i la resta de comunitats autònomes.	Relació de bilateralitat Generalitat-estat. Una comissió mixta d'assumptes econòmics i fiscals desenvoluparà el model.
BLINDATGE	Preveu que cap altra llei o norma de l'estat pugui limitar les competències fiscals i financeres que siguin reconegudes a l'Estatut.	No hi fa cap referència.	El sistema queda blindat, de manera que cap llei espanyola podrà modificar-lo, en aplicació dels principis de proximitat i de subsidiarietat.
FINANÇAMENT LOCAL	La Generalitat té competència exclusiva en matèria de finançament local i té la tutela financera sobre els ens locals, respectant el marc legal actual.	Els governs locals tenen la capacitat de regular les seves pròpies finances, disposant lliurement de les participacions que rebien de les administracions públiques. La Generalitat té en exclusiva la tutela financera sobre els governs locals, respectant el marc legal actual.	La Generalitat té competència en finançament local, incloent-hi la capacitat legislativa per establir i regular tributs propis dels governs locals i els criteris de distribució de les participacions a càrrec del pressupost de la Generalitat.
MODEL	Model inspirat en el concert econòmic, malgrat que inclou algunes particularitats que el diferencien, com la quota de contribució. La proposta parla d'"Acord Econòmic per a Catalunya", sense fer referència al terme "concert".	Model d'inspiració federal, generalitzable a la resta de territoris de l'estat, però preveu que en el termini de quinze anys el resultat sigui una capacitat de finançament equiparable a la dels territoris amb règim foral.	No es parla de concert, ni de quota de contribució, tot i que es mantenen alguns mecanismes del model de concert. Preveu que en uns anys Catalunya assoleixi una equiparació dels resultats financers similars als d'Euskadi.

Font: EL TEMPS

Pel que fa a ERC, que no ha defensat el concert econòmic sinó la proposta de model d'inspiració federal del tripartit, el seu president, Josep-Lluís Carod-Rovira, assegura: "Hauria preferit un sistema íntegrament de concert econòmic, però aquest sistema està en la línia." En canvi, des del PSC, el conseller Castells deixava clar que no es pot parlar en cap cas de concert econòmic.

La clau de la caixa, a Catalunya. Sigui com sigui, hi ha alguns elements que permeten distingir qui ha guanyat petites batalles, tot i que la redacció del text dona peu a interpretacions més "lleugeres", amb paraules reimaginades que eviten determinades susceptibilitats. El nivell de relacions que havia de mantenir una Agència Tributària catalana amb l'estatal havia esdevingut un punt aparentment insalvable entre el Govern i CiU. Mentre el

tripartit es decantava per una agència consorciada, els convergents posaven com a condició *sine qua non* una agència pròpia, al marge que es poguessin establir col·laboracions amb l'estat. Finalment, Catalunya proposarà una Agència Tributària de Catalunya, que "col·laborarà i establirà convenis amb l'administració tributària de l'estat". Però el més rellevant és que Catalunya tindrà la clau de la caixa, perquè aquesta Agència serà l'encarregada de recaptar, gestionar, liquidar i inspeccionar tots els impostos propis, però també els de l'estat, que els seran cedits amb capacitat normativa i responsabilitat fiscal. Això vol dir que s'incorpora a la hisenda de la Generalitat el rendiment d'absolutament tots els tributs.

La solidaritat. Un cop recaptats els diners, caldrà establir quina quantitat s'envia a l'estat, en concepte de solida-

ritat i de contribució a les despeses. En aquest capítol, s'ha trobat una solució intermèdia entre la proposta del tripartit i la de CiU. No es parlarà de "quota de retorn", sinó d'aportació catalana, com pretenia el tripartit. Ara bé, CiU ha aconseguit que una comissió mixta Generalitat-estat estableixi una aportació inicial, una mena de xifra zero per a la solidaritat, que per al seu càlcul utilitzarà com a referent la diferència entre l'esforç fiscal i els coeficients de població. Per tant, la solidaritat de Catalunya serà variable al llarg del temps. En el fons, però, el model incorpora el concepte de quota típic del concert, però amb una complexa fórmula que elimina les paraules problemàtiques. En la pràctica, doncs, s'inverteix la cistella d'impostos: si fins ara la Generalitat hi participa i el conjunt de la cistella pertany a l'estat, amb la nova redacció l'estat participa en un conjunt que pertany a Catalunya.

El president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, i el líder de l'oposició, Artur Mas, es feliciten per l'acord assolit.

Adéu a la LOFCA. Per altra banda, el model proposat consagra una relació bilateral amb l'estat, tot i que amb alguns matisos, de manera que desapareix qualsevol referència a la llei orgànica de finançament de les autonomies (LOFCA), perquè es blinda el model apel·lant al principi de "proximitat i subsidiarietat", pel qual l'Estatut és d'aplicació preferent en cas de conflicte normatiu amb la legislació de l'estat. Paral·lelament, no hi haurà supeditació de Catalunya al Consell de Política Fiscal i Financera, integrat pels disset territoris de l'estat i Ceuta i Melilla, ja que s'ha establert que el desenvolupament del model de finançament correspon a una comissió mixta d'Assumptes Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat. Aquesta s'haurà de crear en el termini de mig any després de l'aprovació definitiva de l'Estatut. Amb aquesta fórmula s'estableix una redacció prou genèrica per satisfer totes les parts: en comptes de fer menció a la Comissió de Política Fiscal que feia el tripartit, defensant la multilateralitat, s'estableix que la comissió estat-Generalitat no queda vinculada explícitament als acords de govern en la mesa d'autonomies, sinó als que "puguin subscriure's en institucions i organismes de caràcter multilateral". Així, si bé és cert que les relacions per establir el model seran bilaterals, s'obre la porta a altres acords de ca-

ràcter més ampli. Cal recordar, però, que el model aprovat a l'Estatut és només una norma genèrica, les línies generals d'un model que s'haurà de desenvolupar posteriorment.

Finançament local, el darrer escull. La capacitat d'intervenció de la Generalitat en les finances dels ens locals va ser pactada a darrera hora. En tot el procés de negociació, la fórmula de CiU de tenir competència exclusiva perquè els diners destinats els gestionés el Govern català i no l'espanyol va topar amb l'oposició frontal dels alcaldes socialistes i va provocar greus tensions. La fórmula final atribueix a la Generalitat capacitat legislativa per establir tributs locals, així com la tutela financera exclusiva sobre els governs locals, respectant l'autonomia que els concedeix la Constitució. Pel que fa a l'estat, manté una quota de poder en l'àmbit de les normes amb rang de llei.

Ara l'Estatut sortirà del Parlament de Catalunya en direcció cap a Madrid. Després de l'encaixada de mans de Pasqual Maragall i Artur Mas, diversos diputats de Convergència i Unió asseguraven que, qui més qui menys, és conscient que a Madrid "no passara", però aquesta ja és una altra batalla.

Gemma Aguilera

El portaveu adjunt del PSPV-PSOE i principal negociador de l'Estatut valencià d'aquest partit, Antoni Such, demana "respecte a la decisió del Parlament català, que estiga dins del marc de la Constitució i que avance en la solidaritat entre les comunitats autònomes. Si hi ha coses clarament anti-constitucionals, esperem que es modifiquen al Parlament espanyol amb el consens de les forces polítiques catalanes". Such posa com a exemple el finançament: "El model pel qual nosaltres apostem és multilateral per garantir-ne la solidaritat; en canvi, aquest model seria de privilegi i podria portar a problemes a l'hora de la distribució dels recursos econòmics." No troba tants problemes en la inclusió del terme "nació", ja que "la Constitució parla de nacionalitats i regions, i al diccionari comprovem que nacionalitat i nació és el mateix, per tant". En comparació amb l'Estatut valencià, Such indica que "el sistema d'elaboració ha estat completament distint, i, a banda d'això, l'única gran diferència és el sistema de finançament; la resta és gairebé idèntic".

Joan Ribó, portaveu d'Esquerra Unida - l'Entesa a les Corts valencianes i que també va formar part del reduït equip negociador de la carta magna del sud, critica els que ja s'han llançat a anatematitzar l'Estatut català: "Molts diuen que és anticonstitucional tot allò que no cap en la seua mentalitat centralista, tot i que càpiga a la Constitució. Reformar lleis orgàniques no ho és, d'anticonstitucional." Respecte al concepte de nació, Ribó ho veu "evident", i afegeix que "no és contradictori que Catalunya i Espanya siguin nacions". Quant al finançament, es mostra com un "fervent partidari del concert econòmic solidari, amb una solidaritat transparent". Ribó desitja "que la gent compare els estatuts valencià i català, un text de mínims davant d'un de primera. L'Estatut català baixarà els fums al senyor [Francesc] Camps, perquè deixa al descobert les mediocritats de l'Estatut valencià".

Enric Morera, secretari general del Bloc Nacionalista Valencià, parla de "satisfacció i enveja, és un bon Estatut, a diferència del valencià". Creu que "CiU ha arribat al màxim que es podia, i ara Zapatero haurà de complir la seua paraula, perquè del Parlament de Cata-